

PRV

PATENT- OCH REGISTRERINGSVERKET
PatentavdelningenIntyg
Certificate

REQ'D	25 NOV 2004
WIPO	PCT

Härmed intygas att bifogade kopior överensstämmer med de handlingar som ursprungligen ingivits till Patent- och registreringsverket i nedannämnda ansökan.

This is to certify that the annexed is a true copy of the documents as originally filed with the Patent- and Registration Office in connection with the following patent application.

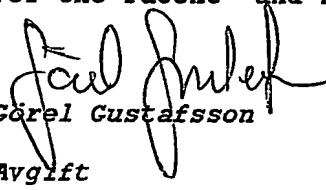
(71) Sökande   Alfa Laval Corporate AB, Lund SE
Applicant (s)

(21) Patentansökningsnummer   0303286-9
Patent application number

(86) Ingivningsdatum   2003-12-08
Date of filing

Stockholm, 2004-11-11

För Patent- och registreringsverket
For the Patent- and Registration Office

Carl Gustafsson
Avgift
Fee

**PRIORITY
DOCUMENT**
SUBMITTED OR TRANSMITTED IN
COMPLIANCE WITH RULE 17.1(a) OR (b)

ref. 55869 SE

Sökande: Alfa Laval Corporate AB

5

värmeväxlaranordning**UPPFINNINGENS OMRÅDE**

10 Föreliggande uppfinning avser en värmeväxlaranordning innehållande en plattvärmeväxlare, varvid plattvärmeväxlaren innehåller ett plattpaket av värmeöverföringsplattor, som är anordnade att mellan plattorna bilda första passager för en köldbärare som skall kylas och andra passager för ett köldmedium. Plattpaketet innehåller en första porthålskanal och en andra porthålskanal, vilka kommunicerar med de första passagerna, samt en tredje porthålskanal och en fjärde porthålskanal, vilka kommunicerar med de andra passagerna. Den första porthålskanalen bildar åtminstone en del av en inloppskanal för tillförsel av köldbäraren till plattvärmeväxlaren. Den andra porthålskanalen bildar åtminstone en del av en utloppskanal för utmatning av köldbäraren från plattvärmeväxlaren. Den tredje porthålskanalen bildar åtminstone en del av en inloppskanal för tillförsel av köldmediet till plattvärmeväxlaren. Den fjärde porthålskanalen bildar åtminstone en del av en utloppskanal för utmatning av köldmediet från plattvärmeväxlaren. Värmeväxlaranordningen innehåller en ledning som sträcker sig in i inloppskanalen för köldmediet för tillförsel av köldmediet till den tredje porthålskanalen och de andra passagerna.

UPPFINNINGENS BAKGRUND

35 Plattvärmeväxlaren i en sådan värmeväxlaranordning kan vara en förångare som utnyttjas för produktion av kyla i olika tillämpningar, såsom luftkonditioneringsanläggningar, kyl-

ning i livsmedelsbutiker, kylning av industriella processer etcetera. I typiska fall skall därvid en köldbärare i form av en vätska, exempelvis vatten kylas från en första temperatur till en andra temperatur. Temperaturdifferensen mellan

5 temperaturen hos den utgående köldbäraren och köldmediets temperatur är med fördel relativt liten. Det är viktigt att köldmediet i förångaren, som tillhandahåller kylningen av köldbäraren, förångas fullständigt innan det lämnar förångaren och tillförs kompressorn. Om det finns vätskedroppar 10 kvar i köldmediet kommer dessa droppar att skada kompressorn och reducera kompressorns effektivitet och livslängd.

I syfte att undvika sådana vätskedroppar i köldmediet är det känt att överhetta köldmediet vid förångarens köldmedieutlopp. Det är exempelvis känt att åstadkomma en sådan överhettning med hjälp av den vätska som skall kylas, dvs. den inkommende vätskan leds först förbi det utgående köldmediet för att höja temperaturen hos köldmediet. Ett problem i detta sammanhang är att ha tillgång till en tillräcklig temperaturdifferens mellan den inkommende vätskan och det utgående köldmediet. Om denna temperaturdifferens är liten erfordras stora värmeöverföringsytor vilket leder till att förångaren blir stor.

25 Å andra sidan är det viktigt att överhettningen inte drivs för långt. Om köldmediet som tillförs kompressorn har en hög temperatur blir det erforderliga komprimeringsarbetet stort, vilket gör att kylprocessen blir energikrävande.

30 TIDIGARE TEKNIK

EP-B-497 339 visar en värmeväxlaranordning med en plattvärmeväxlare som utnyttjas som förångare i en köldmediekrets. Plattvärmeväxlaren innefattar en första plattdel och en 35 andra plattdel för själva förångningen. I den första plattdelen leds det köldmedium som skall tillföras förångaren i

BEST AVAILABLE COPY

värmeväxlingskontakt med det köldmedium som lämnar förångaren. Köldmediekretsens expansionsventil är för det inkommande köldmediet anordnad uppströms om den första delen. En ytterligare ventil är för det inkommande anordnad köldmediet nedströms om den först plattdelen.

US-A-5,678,419 visar en liknande värmeväxlaranordning med en plattvärmeväxlare som utnyttjas som förångare i en köldmediekrets.

EP-A-1 083 396 visar en köldmediekrets innehållande en förångare, en kompressor, en kondensor och en expansionsventil. Det köldmedium som lämnar kondensorn leds i värmeväxlande kontakt med det köldmedium som lämnar förångaren och tillförs kompressorn.

DE-A-34 42 169 visar en liknande köldmediekrets innehållande en förångare, en kompressor, en kondensor och en expansionsventil. Det köldmedium som lämnar kondensorn leds i värmeväxlande kontakt med det köldmedium som lämnar förångaren och tillförs kompressorn.

SAMMANFATTNING AV UPPFINNINGEN

Ändamålet med föreliggande uppfinning är att åstadkomma en värmeväxlaranordning med en plattvärmeväxlare som kan användas som en förbättrad förångare i en köldmediekrets. Ett ytterligare ändamål är att reducera förekomsten av vätskedroppar i det köldmedium som lämnar plattvärmeväxlaren. Ett ytterligare ändamål är att åstadkomma en förångare med en hög effektivitet. Ett ytterligare ändamål är att åstadkomma en förångare med en stor kapacitet i förhållande till förångarens storlek. Ett ytterligare ändamål är att åstadkomma en värmeväxlaranordning som är konstruktivt enkel.

Detta ändamål uppnås med den inledningsvis angivna värmeväxlaranordningen som kännetecknas av att nämnda ledning innehåller ett ledningsavsnitt som sträcker sig in i och ut ur utloppskanalen för köldmediet på så sätt att värmeväxling sker mellan köldmediet i nämnda ledningsavsnitt och köldmediet i utloppskanalen.

Köldmediet leds således till sin inloppskanal och in i plattvärmeväxlare via det uppfinningsenliga ledningsavsnittet, som sträcker sig in i och ut ur köldmediets utloppskanal. Uppfinningen skapar således möjligheter att höja temperaturen hos det köldmedium som lämnar plattvärmeväxlaren med hjälp av det köldmedium som befinner sig i ledningsavsnittet. Med ledningsavsnittet enligt uppfinnningen är möjligt att förhindra att det köldmedium som lämnar plattvärmeväxlan innehåller vätskedroppar. Köldmediet i ledningsavsnittet kan ha en hög temperatur, exempelvis om det köldmedium som befinner sig i ledningsavsnittet kommer direkt från en kondensor hos en köldmediekrets. De eventuella vätskedroppar som är för stora eller ännu ej har förångats i plattvärmeväxlaren kommer att finfördelas, förångas och överhettas i kontakt med ledningsavsnittet. Eftersom vätskedropparna i köldmediet således kan minimeras till både antal och storlek och överhettningen kontrolleras så ökas både kompressorns livslängd och effektivitet.

En förångare som bildas med värmeväxlaranordningen enligt uppfinnningen har högre kapacitet och/eller effektivitet än konventionella förångare. Det är möjligt att uppnå en mindre temperaturdifferens mellan köldmediet och den utgående köldbäraren än för konventionella förångare. Värmeväxlaranordningen enligt uppfinnningen har dessutom en enkel konstruktion. Värmeväxlaranordningen enligt uppfinnningen kan erhållas genom att en plattvärmeväxlare kompletteras i efterhand med det angivna ledningsavsnittet.

Enligt en utföringsform av uppfinningen innehållar utloppskanalen för köldmediet den fjärde porthålskanalen och ett rör som sträcker sig utåt från den fjärde porthålskanalen och plattpaketet, varvid nämnda ledningsavsnitt sträcker sig
5 åtminstone in i och ut ur nämnda rör. Med fördel kan nämnda ledningsavsnitt även sträcka sig in i och ut ur den fjärde porthålskanalen.

Enligt en ytterligare utföringsform av uppfinningen, sträcker sig nämnda ledningsavsnitt en U-formad bana i utloppskanalen. I syfte att öka värmeöverföringen till det köldmedium som lämnar plattvärmeväxlaren kan nämnda ledningsavsnitt innehålla ytförstorande organ som är anordnade på ledningsavsnittet och sträcker sig i utloppskanalen. Sådana ytförstorande organ kan innehålla flänsar. Vidare är det möjligt att låta nämnda ledningsavsnitt sträcka sig i en bana som är avsevärt längre än dubbla avståndet mellan en inträdesposition för ledningsavsnittets inträde i utloppskanalen och en position hos ledningsavsnittet som befinner sig längst bort från
15 inträdespositionen. Exempelvis kan nämnda ledningsavsnitt sträcka sig i en sicksack-formig eller skruvlinjeformig bana
20 i utloppskanalen.

Enligt en ytterligare utföringsform av uppfinningen innehållas nämnda ledning av en köldmediekrets innehållande en kompressor, en kondensator, en expansionsventil och en förångare som innehåller plattvärmeväxlaren. Nämnda ledningsavsnitt befinner sig mellan kondensatorn och expansionsventilen.
25

30 Enligt en ytterligare utföringsform av uppfinningen är in- och utloppskanalerna anordnade på så sätt att köldbäraren strömmar genom de första passagerna i en motströmsriktning eller medströmsriktning i förhållande till köldmediet i de andra passagerna.

KORT BESKRIVNING AV RITNINGARNA

Föreliggande uppfinning skall nu förklaras närmare genom en beskrivning av olika, såsom exempel visade utföringsformer och med hänvisning till bifogade ritningar.

Fig. 1 visar ett funktionsschema för en värmeväxlaranordning enligt uppfinningen.

Fig. 2 visar schematiskt en vy framifrån av en plattvärmeväxlaren hos värmeväxlaranordningen i Fig. 1.

Fig. 3 visar schematiskt en sidovy av plattvärmeväxlaren i Fig. 2.

Fig. 4 visar schematiskt en sidovy av en utföringsform av ett ledningsavsnitt hos värmeväxlaranordningen.

Fig. 5 visar schematiskt en sidovy av en annan utföringsform av ett ledningsavsnitt hos värmeväxlaranordningen.

**DETALJERAD BESKRIVNING AV OLIKA UTFÖRINGSFORMER AV
UPPFINNINGEN**

Fig. 1 visar en värmeväxlaranordning innehållande en köldmediekrets med en kompressor 1, kondensor 2, en expansionsventil 3 och en förångare 4. Förångaren 4 är utformad som en plattvärmeväxlare som skall beskrivas närmare nedan. Ett köldmedium leds i en ledning 5 mellan de olika komponenterna 1-4 i köldmediekretsen. Ledningen 5 innehåller ett ledningsavsnitt 6 som befinner sig mellan kondensorns 2 utlopp och expansionsventilens 3 inlopp. Köldmediet i ledningsavsnitt 6 leds i värmeväxlande kontakt med köldmediet i närheten av och inuti i förångarens 4 utlopp.

Fig. 2 och 3 visar en plattvärmeväxlare 10 som bildar förångaren 4 i värmeväxlaranordningen i Fig. 1. Plattvärmeväxlaren 10 innehåller ett plattpaket 11 med värmeväxlarplattor 12 som är anordnade intill varandra. Plattpaketet 11 är an-

ordnat mellan två gavelplattor 13 och 14. Gavelplattorna 13 och 14 är pressade mot plattaketet 11 och varandra med hjälp av dragbultar 15 som sträcker sig genom gavelplattorna 13 och 14. Dragbultarna 15 innehåller skruvgängor och plattaketet 11 kan således pressas samman genom att muttrar 16 gängas på dragbultarna 15 på i sig känt sätt. I den visade utföringsformen indikeras fyra dragbultar 15. Det skall noteras att antalet dragbultar 15 kan variera i olika applikationer. Alternativt kan plattorna 12 tillsammans med gavelplattorna 13 och 14 lödas ihop till ett plattaket där lödfogarna håller samman plattaketet och håller trycket.

Värmeväxlarplattorna 12 är anordnade på så sätt att det bildas första passager 18 och andra passager 19 mellan plattorna 12. De första passagerna 18 är avsedda att leda en köldbärare som skall kylas och andra passager 19 är avsedda att leda ett köldmedium. Plattaketet 11 innehåller en första porthålskanal 21 och en andra porthålskanal 22, en tredje porthålskanal 23 och en fjärde porthålskanal 24. Den första porthålskanalen 21 och den andra porthålskanalen 22 kommunickerar med de första passagerna 18. Den tredje porthålskanalen 23 och den fjärde porthålskanalen 24 kommunickerar med de andra passagerna 19. Den första porthålskanalen 21 bildar åtminstone en del av en inloppskanal 31 för tillförsel av köldbäraren till plattvärmeväxlaren 10. Den andra porthålskanalen 22 bildar åtminstone en del av en utloppskanal 32 för utmatning av köldbäraren från plattvärmeväxlaren 10. Den tredje porthålskanalen 23 bildar åtminstone en del av en inloppskanal 33 för tillförsel av köldmediet till plattvärmeväxlaren 10. Den fjärde porthålskanalen 24 bildar åtminstone en del av en utloppskanal 34 för utmatning av köldmediet från plattvärmeväxlaren 10. I den utföringsform som visas i Fig. 2 och 3 kommer köldbäraren således att strömma genom de första passagerna 18 i en motströmsriktnings i förhållande till köldmediet i de andra passagerna 19. Alternativt kan värmeväxlaranordningen utformas på så sätt att köldbäraren

kommer att strömma genom de första passagerna 18 i en medströmsriktning i förhållande till köldmediet i de andra passagerna 19.

5 Såsom framgår av speciellt Fig. 3 sträcker sig ledningen 5, med ledningsavsnittet 6, jämför Fig. 1, i en bana in i och ut ur utloppskanalen 34 för köldmediet. Ledningen 5 sträcker sig vidare från ledningsavsnittet 6, jämför Fig. 1, till expansionsventilen 3. Ledningen 5 sträcker sig från expansionsventilen 3 in i inloppskanalen 33 för köldmediet för tillförsel av köldmediet till den tredje porthålskanalen 23 och de andra passagerna 19. Tack vare ledningsavsnittet 6 i utloppskanalen 34 kommer en värmeväxling att ske mellan det relativt varma köldmediet i ledningsavsnittet 6 och det väsentligen förångade, relativt kalla köldmediet i utloppskanalen 34.

Som vidare framgår tydligt av Fig. 3 innehållar utloppskanalen 34 för köldmediet både den fjärde porthålskanalen 24 och ett rör 36 som sträcker sig utåt från den fjärde porthålskanalen 34 och plattpaketet 11. I enlighet med den här visade utföringsformen sträcker sig ledningsavsnittet 6 in i både röret 36 och den fjärde porthålskanalen 24. Det skall noteras att ledningsavsnittet 6 även kan sträcka sig enbart i röret 36 och inte in i själva porthålskanalen 24. Vidare är det möjligt att avstå från röret 36 och därmed låta ledningsavsnittet 6 enbart sträcka sig in i och ut ur själva porthålskanalen 24. I den här visade utföringsformen innehållar utloppskanalen även ett förlängningsrör 37 som sträcker sig från röret 36. Ledningsavsnittet 6 ansluter emellertid till röret 36 på så sätt att ledningsavsnittet 6 inte sträcker sig i förlängningsröret 37.

Som framgår av Fig. 3 sträcker sig ledningsavsnittet 6 i en U-formad bana i utloppskanalen 34 för köldmediet. Som framgår av Fig. 4 kan med fördel men inte nödvändigtvis led-

BEST AVAILABLE COPY

ningsavsnittet 6 innehåller yt förstorande organ, exempelvis i form av flänsar 38, som är anordnade på ledningsavsnittet 6 och sträcker sig väsentligen radiellt utå från ledningsavsnittet 6. Med sådan yt förstorande organ kan värmeöverföringen från köldmediet från kondensorn 2 till det köldmedium som lämnar förångaren 4 förbättras. Enligt en alternativ utföringsform som illustreras i Fig. 5 kan ledningsavsnittet 6 sträcka sig i en bana som är avsevärt längre än dubbla avståndet mellan en inträdesposition för ledningsavsnittets 6 inträde i utloppskanalen 34 och en position hos ledningsavsnittet 6 som befinner sig längst bort från inträdespositionen i utloppskanalen 34. Såsom framgår av Fig. 5 kan ledningsavsnittet 6 då sträcka sig i en fram- och tillbakagående bana, exempelvis en sicksack-formig bana, i utloppskanalen 34. Alternativt kan ledningsavsnittet 6 sträcka sig i en skruvlinjeformig bana i utloppskanalen 34. Det är också möjligt att uppnå en sådan yt förstoring på annat sätt, exempelvis genom prägling av ytan hos ledningsavsnittet 6.

20 Värmeväxlaranordningen innehåller också en sensoranordning 41 som är anordnad vid eller i utloppskanalen 34 för köldmediet. Sensoranordningen 41 innehåller sensorer för avkänning av temperaturen och trycket hos det köldmedium som utmatas ur plattvärmeväxlaren 10. I den utföringsform som visas i Fig. 2 och 3 är sensoranordningen 41 anordnad i förlängningsröret 37, dvs. på ett visst avstånd från ledningsavsnittet 6. Sensoranordningen 41 är förbunden med expansionsventilen 3 för styrning av expansionsventilens 3 öppningsgrad i beroende av tryck och temperatur hos det utgående köldmediet. Köldmediets flöde in i förångaren 4 kan således regleras via expansionsventilen 3 som kan innehålla en tryckventil. Värmeväxlaranordningen enligt uppföringen förbättrar överhettningens stabilitet, vilket underlättar styrningen av expansionsventilen 3 med hjälp av sensoranordningen 41.

Uppfinningen är inte begränsad till de visade utföringsformerna utan kan varieras och modifieras inom ramen för de efterföljande patentkraven.

33
31
32
33
34
35
36
37
38
39
30

Patentkrav

1. Värmeväxlaranordning innehållande en plattvärmeväxlare (10), varvid plattvärmeväxlaren innehåller ett plattspaket av 5 värmeöverföringsplattor, som är anordnade att mellan plattorna bilda första passager (18) för en köldbärare som skall kylas och andra passager (19) för ett köldmedium, varvid: plattspaketet innehåller en första porthålskanal (21) och en 10 andra porthålskanal (22), vilka kommunicerar med de första passagerna (18), samt en tredje porthålskanal (23) och en fjärde porthålskanal (24), vilka kommunicerar med de andra passagerna (19);
den första porthålskanalen (21) bildar åtminstone en del av en inloppskanal (31) för tillförsel av köldbäraren till 15 plattvärmeväxlaren;
den andra porthålskanalen (22) bildar åtminstone en del av en utloppskanal (32) för utmatning av köldbäraren från plattvärmeväxlaren;
den tredje porthålskanalen (23) bildar åtminstone en del av 20 en inloppskanal (33) för tillförsel av köldmediet till plattvärmeväxlaren;
den fjärde porthålskanalen (24) bildar åtminstone en del av en utloppskanal (34) för utmatning av köldmediet från plattvärmeväxlaren;
25 värmeväxlaranordningen innehåller en ledning (5) som sträcker sig in i inloppskanalen (33) för köldmediet för tillförsel av köldmediet till den tredje porthålskanalen (23) och de andra passagerna (19),
kännetecknad av att nämnda ledning (5) innehåller ett ledningsavsnitt (6) som sträcker sig in i och ut ur utloppskanalen (34) för köldmediet på så sätt att värmeväxling sker mellan köldmediet i nämnda ledningsavsnitt (6) och köldmediet i utloppskanalen (34).
35 2. Anordning enligt krav 1, kännetecknad av att utloppskanalen (34) för köldmediet innehåller den fjärde porthålska-

nalen (24) och ett rör (36) som sträcker sig utåt från den fjärde porthålskanalen och plattpaketet, varvid nämnda ledningsavsnitt sträcker sig åtminstone in i och ut ur nämnda rör (36).

5

3. Anordning enligt krav 2, kännetecknad av att nämnda ledningsavsnitt (6) sträcker sig in i och ut ur den fjärde porthålskanalen (24).

10

4. Anordning enligt något av de föregående kraven, kännetecknad av att nämnda ledningsavsnitt (6) sträcker sig i en U-formad bana i utloppskanalen (34).

15

5. Anordning enligt något av de föregående kraven, kännetecknad av att nämnda ledningsavsnitt (6) innehåller ytförstorande organ (38) som är anordnade på ledningsavsnittet och sträcker sig i utloppskanalen (34).

20

6. Anordning enligt krav 5, kännetecknad av att nämnda ytförstorande organ innehåller flänsar (38).

25

7. Anordning enligt något av de föregående kraven, kännetecknad av att nämnda ledningsavsnitt (6) sträcker sig i en bana som är avsevärt längre än dubbla avståndet mellan en inträdesposition för ledningsavsnittets inträde i utloppskanalen (34) och en position hos ledningsavsnittet som befinner sig längst bort från inträdespositionen.

30

8. Anordning enligt något av de föregående kraven, kännetecknad av att nämnda ledningsavsnitt (6) sträcker sig i en sicksack-formig eller skruvlinjeformig bana i utloppskanalen (34).

35

9. Anordning enligt något av de föregående kraven, kännetecknad av att nämnda ledning (5) innehålls av en köldmediekrets innehållande en kompressor (1), en kondensor (2),

en expansionsventil (3) och en förångare (4) som innehållar plattvärmeverxlären (10).

10. Anordning enligt krav 9, kännetecknad av att nämnda
5 ledningsavsnitt (6) befinner sig mellan kondensorn (2) och expansionsventilen (3).

11. Anordning enligt något av de föregående kraven, känne- tecknad av att in- och utloppskanalerna (31-34) är anordnade
10 på så sätt att köldbäraren strömmar genom de första passa- gerna (18) i en motströmsriktnings eller medströmsriktnings i förhållande till köldmediet i de andra passagerna (19).

33
32
31
30
29
28
27
26

Sammandrag

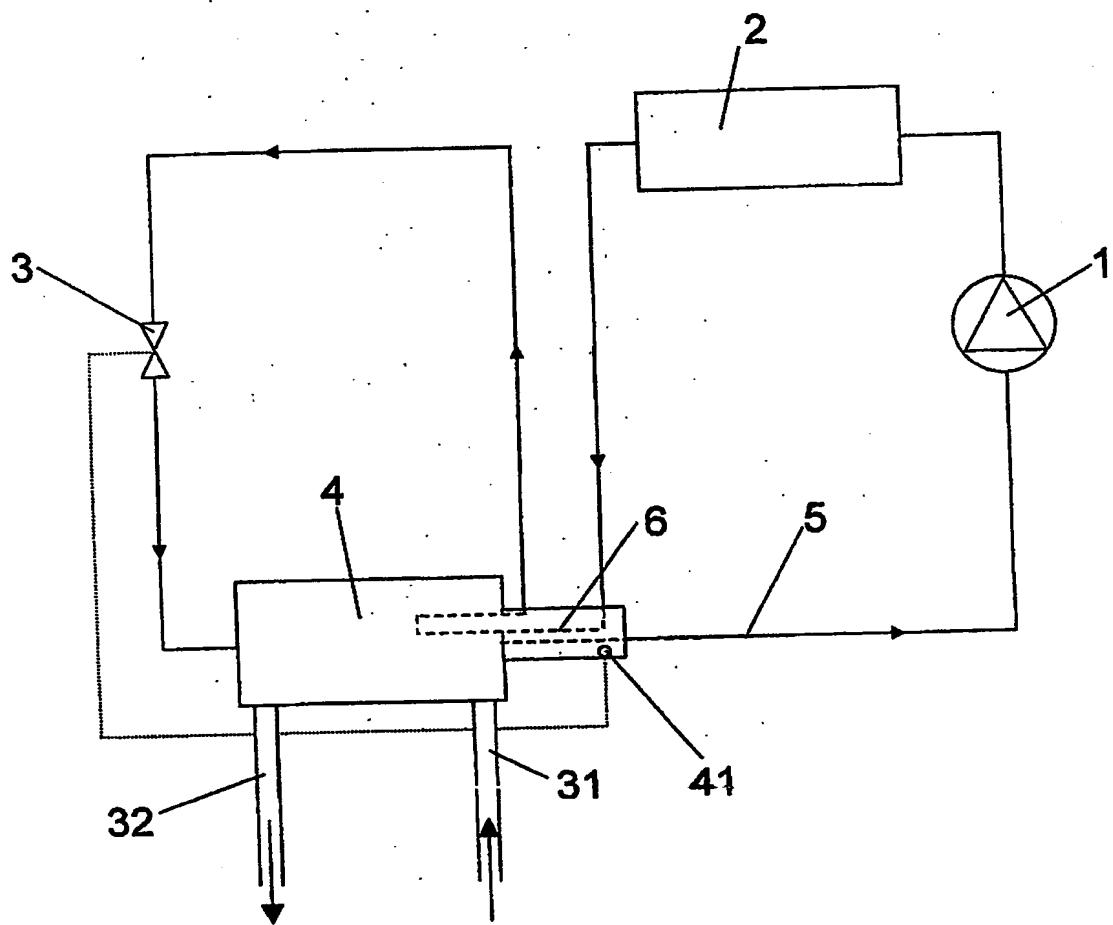
Uppfinningen avser en värmeväxlaranordning innehållande en plattvärmeväxlare med ett plattpaket av värmeöverföringsplattor. Mellan plattorna finns första passager (18) för en köldbärare och andra passager (19) för ett köldmedium. En porthålskanal (21) och en porthålskanal (22) kommunicerar med de första passagerna. En porthålskanal (23) och en port-hålskanal (34) kommunicerar med de andra passagerna. Port-hålskanalen (21) bildar åtminstone en del av en inloppskanal (31) för tillförsel av köldbäraren. Porthålskanalen (22) bildar åtminstone en del av en utloppskanal (32) för utmatning av köldbäraren. Porthålskanalen (23) bildar en del av en inloppskanal (33) för tillförsel av köldmediet. Porthålskanalen (24) bildar en del av en utloppskanal (34) för utmatning av köldmediet. En ledning (5) sträcker sig till inloppskanalen (33) för tillförsel av köldmediet till de andra passagerna. Ledningen innehåller ett ledningsavsnitt (6) som sträcker sig in i och ut ur utloppskanalen (34) för värmeväxling mellan köldmediet i ledningsavsnittet och köldmediet i utloppskanalen.

25 (Fig 3)

BEST AVAILABLE COPY

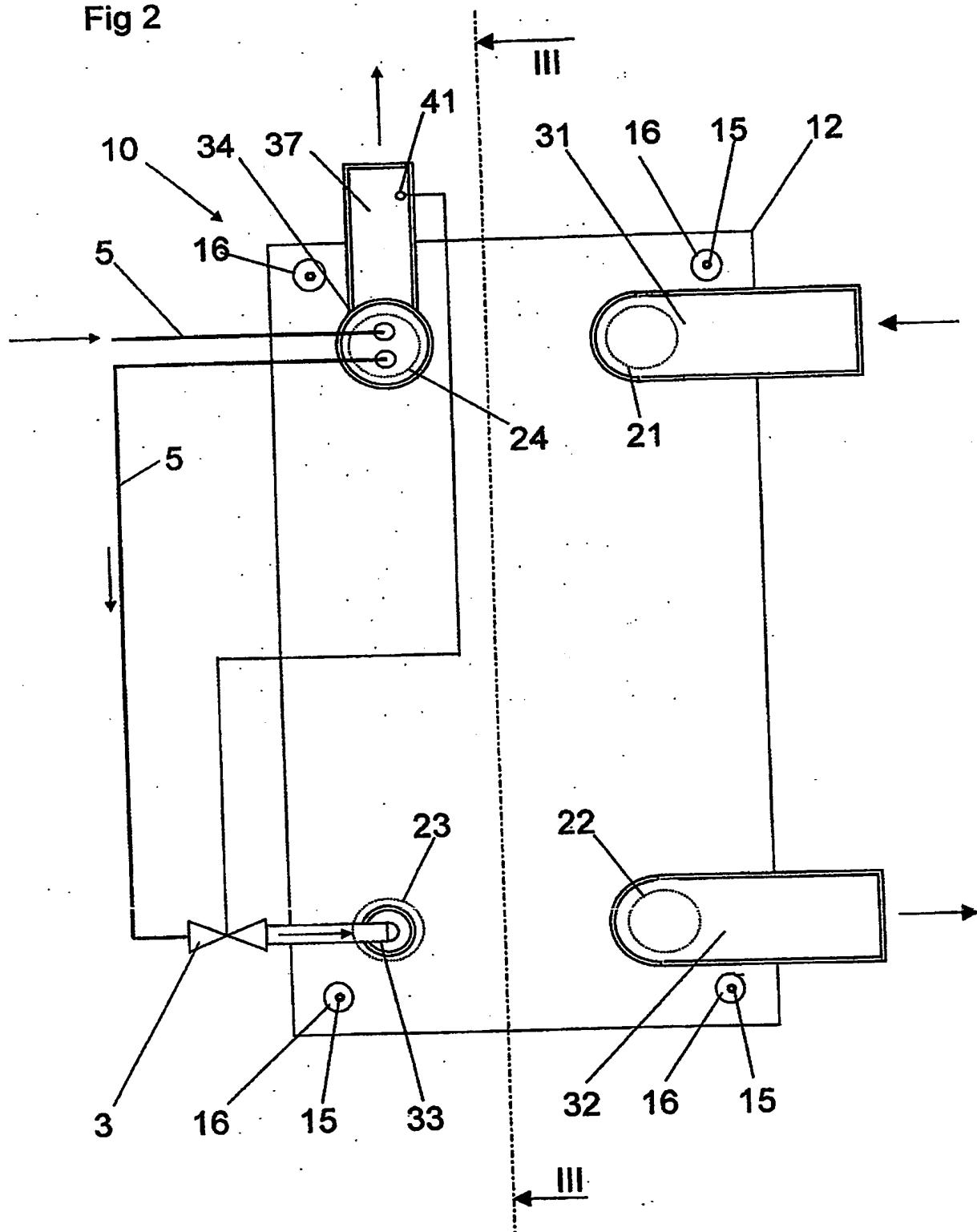
1/4

Fig 1

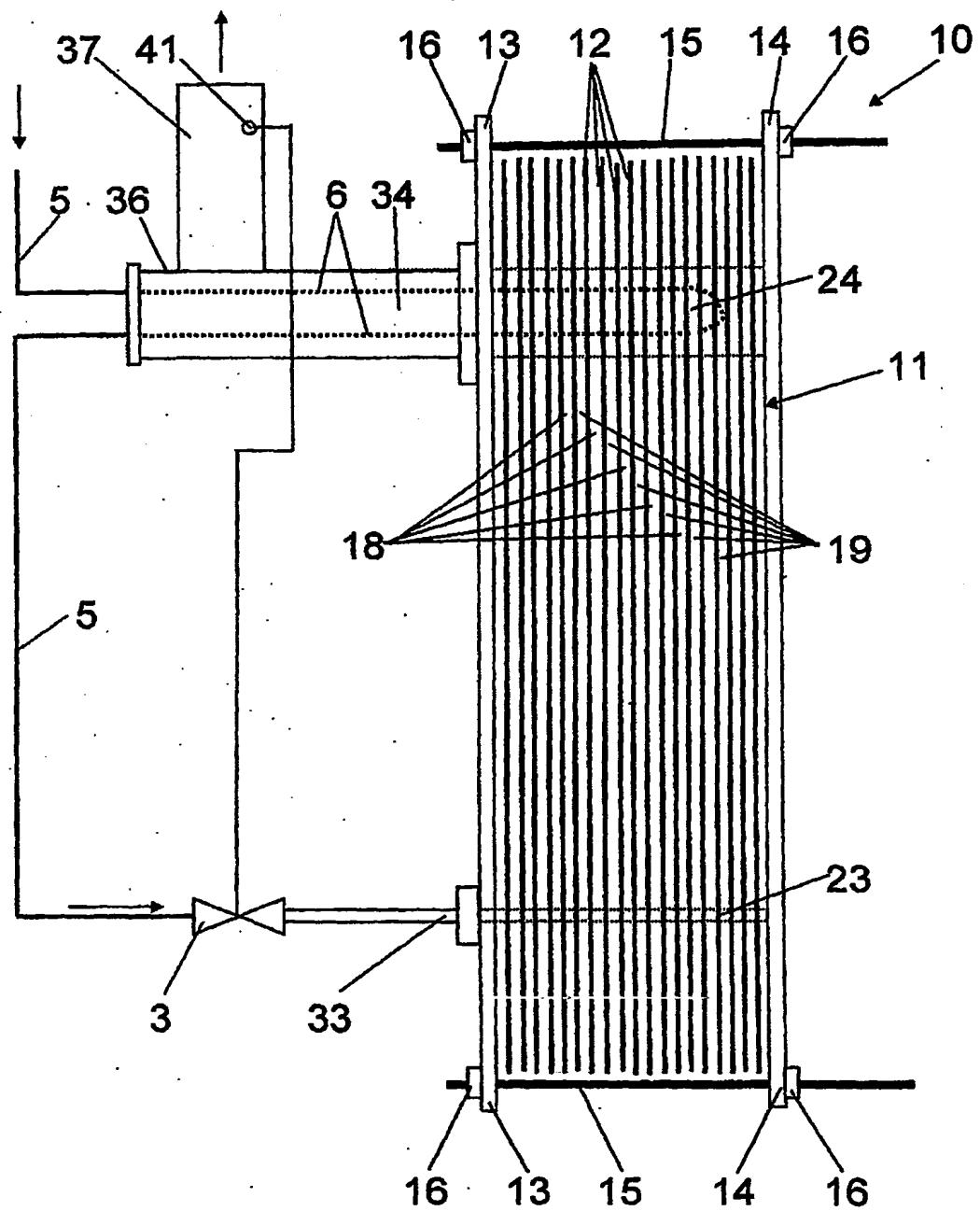
2/4

Fig 2

3/4

Fig 3

BEST AVAILABLE COPY

4/4

Fig 4

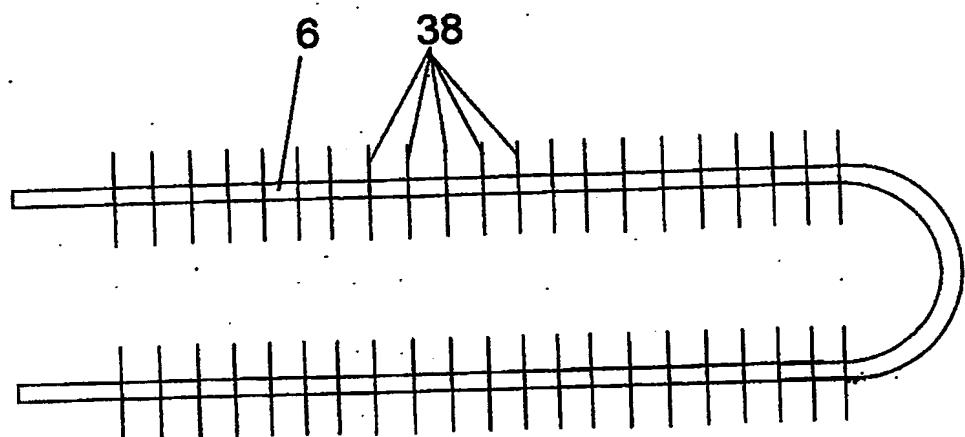
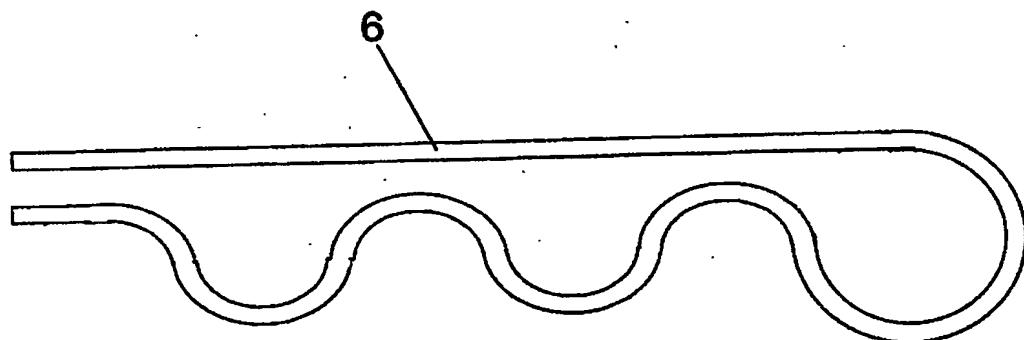

Fig 5

1
2
3
4
5
6
7
8
9
0